

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ»**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»**

для студентів

галузь знань **07 Управління та адміністрування**
спеціальність **072 Фінанси, банківська справа та страхування**
освітній рівень **фаховий молодший бакалавр**
освітня програма **«Фінанси, банківська справа та страхування»**
вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестри	третій
Кількість кредитів ECTS	п'ять
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Колоша В.В.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробники:

Колоша Васи́лина Васи́лівна,

кандидат економічних наук, викладач кафедри фінансів і кредиту

Схвалено науково-методичною комісією Фінансово-правового коледжу

Протокол № 1 від «26» серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

(Ростислав Рябий)

ВСТУП

1. Мета дисципліни: формування системи теоретичних знань щодо понятійно-категоріального апарату економічної теорії; ґрунтовне оволодіння сутністю економічних явищ і процесів; забезпечення базової фундаментальної теоретичної підготовки, необхідної для подальшого вивчення циклу економічних дисциплін; глибоке розуміння законів і основних тенденцій економічного розвитку суспільства

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни: Передумовою вивчення є засвоєння дисциплін «Основи економіки», «Математики», «Географії». Здатність визначати сутність основних економічних категорій, використовувати математичний апарат для визначення основних показників функціонування економіки, характеризувати особливості розвитку природно-економічного потенціалу.

3. Анотація навчальної дисципліни. Нормативна дисципліна "Економічна теорія" спрямована на системне вивчення категорій та законів економічного життя як окремих суб'єктів, так і всього суспільства в цілому. Він надає можливість поєднати основні закономірності, визначити економічну природу ринку, зрозуміти механізм суспільного відтворення та економічного зростання, усвідомити складність та взаємозумовленість усіх складових світового господарства та міжнародних економічних відносин.

4. Завдання вивчення дисципліни: полягає у забезпеченні базової фундаментальної теоретичної підготовки, необхідної для подальшого вивчення циклу економічних дисциплін, ґрунтовного оволодіння студентами понятійним та категоріальним апаратами теоретичної економіки, розумінні змісту економічних законів та закономірностей, основних тенденцій економічного розвитку. Вивчення даного курсу дає змогу зрозуміти мотиви та поведінку господарюючих суб'єктів у різних типах ринкових структур та на різних фазах економічного циклу, виявити способи і механізм ефективного використання обмежених ресурсів в умовах ринкової економіки та особливості цих процесів і явищ у трансформаційних економіках.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 - комунікація; 4 - автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1.	<i>Знати:</i> загальні основи економічного життя суспільства;	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
1.2.	<i>Знати</i> закономірності розвитку суспільного виробництва;	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна</i>	10%

		<i>студента</i>	<i>робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	
<i>1.3.</i>	<i>Знати механізм дії економічних законів і механізм використання їх дії в процесі господарської діяльності;</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	<i>15%</i>
<i>1.4.</i>	<i>Знати основні риси різних економічних систем та напрямки їх еволюції; шляхи вирішення основних макро- та мікроекономічних проблем</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	<i>10%</i>
<i>2.1.</i>	<i>Вміти аналізувати основні економічні процеси та явища;</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	<i>10%</i>
<i>2.2</i>	<i>Розкривати об'єктивні економічні зв'язки між предметами та явищами; розв'язувати задачі з дисципліни «Економічна теорія»;</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	<i>10%</i>
<i>3.1.</i>	<i>Брати участь в обговореннях дискусійних питань та застосовувати набуті знання в повсякденній діяльності; оцінювати найважливіші економічні події та явища;</i>	<i>Семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна</i>	<i>15%</i>

			<i>робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	
4.1	<i>Організувати та брати участь у наукових дискусіях та формувати власний погляд на інформацію, критичне ставлення до неї</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>наукова робота</i>	<i>10%</i>
4.2	<i>Отримати здатність до подальшого навчання, наукової роботи, самостійного опрацювання тем, що пов'язані з еволюцією економічних інститутів.</i>	<i>Самостійна робота студента</i>	<i>наукова робота</i>	<i>10%</i>

6.1 Форми оцінювання студентів

- семестрові форми оцінювання:

1. експрес опитування – від 1 до 5 балів;
2. тестування – від 1 до 7 балів;
3. наукові роботи – від 1 до 10 балів;
4. модульні контрольні роботи – від 1 до 10 балів за кожную (всього: від 1 до 30 балів);

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за семестр складає 40 балів. Передбачені форми семестрового оцінювання сумарно не можуть перевищувати 40 балів.

- підсумкове оцінювання:

1. **письмовий іспит** (в III семестрі) – від 20 до 60 балів

Таким чином, набір балів відбувається:

	ЗМ1	ЗМ 2	іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	12	12	36	60
Максимум	20	20	60	100

Максимальна підсумкова оцінка за цю дисципліну може становити 100 балів. Студент може отримати на заліку та іспиті максимально 60 балів до яких додаються бали отримані студентом під час семінарських занять відповідного семестру. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за залікову та іспитову роботу не може бути меншою 36 балів. У випадку коли студент на заліку чи іспиті набрав менше 36 балів, останні не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час семестру), у відомості в колонці «бали за залік/іспит» ставиться «0», а в колонку «результуюча оцінка» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру.

6.2 Організація оцінювання:

Види поточного контролю обираються викладачем, який веде семінарські заняття, за погодженням з лектором та у відповідності з даною програмою. Видами поточного контролю можуть бути: експрес опитування, тестування, наукова робота, модульні контрольні роботи.

При поточному контролі під час семінарських занять оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований студентом у відповіді, активність при обговоренні питань семінарського заняття, систематичність роботи на заняттях, результати виконання домашніх завдань.

Викладач, який проводить семінарські заняття, виставляє у визначений термін кількість набраних з поточного контролю балів і заносить їх у відповідні документи обліку успішності студентів. У випадку відсутності студента на семінарському занятті з поважних причин, він може відпрацювати пропущене заняття в позааудиторний час (час консультацій викладача), шляхом усного опитування, тестування, підготовки наукової доповіді. За результатами відпрацювання пропущеного заняття з поважних причин викладачем нараховуються бали. За невідпрацьовані заняття бали не нараховуються.

Дисципліна викладається у чотирьох семестрах. За 5 днів до початку екзаменаційної сесії у кожному з семестрів викладач, який веде семінарські заняття, припиняє приймати відпрацювання. Заняття пропущені та не відпрацьовані студентом у першому семестрі не допускаються до відпрацювання в другому семестрі.

Для студентів, які упродовж навчання не досягли мінімального порогового рівня оцінки (60% від максимально можливої кількості балів), проводиться заключна форма роботи, максимальна оцінка за яку не може перевищувати 40% підсумкової оцінки (до 40 балів за 100 – бальною шкалою). Для отримання максимальної оцінки за результатами заключної форми роботи (40 балів за 100 – бальною шкалою) студент має успішно скласти не менше 2-х семестрових форм оцінювання, які визначаються викладачем, проявити високий рівень результатів навчання.

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за підсумком навчання протягом семестру складає 40 балів. Мінімальний бал, який має бути отриманий студентом за відповідними формами оцінювання складає 24 бали.

Викладач, який веде семінарські заняття, має право звернутись до декана юридичного факультету про не допуск до підсумкового оцінювання студента, якщо під час семестру він не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю. Про недопуск студента до підсумкового оцінювання викладач має подати в деканат юридичного факультету подання з графіком можливих відпрацювань не пізніше, ніж за 10 робочих днів до початку періоду складання заліків. Для студентів, які упродовж навчання протягом семестру не досягли мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) і, як результат, не допущені до складання підсумкової форми контролю (залік/іспит), проводяться відпрацювання у формі, яка передбачена робочою програмою, максимальна оцінка за які не може перевищувати кількості балів, що дорівнює різниці між мінімальним пороговим рівнем оцінки (24 бали) та фактичною кількістю балів, що отримані студентом за всіма формами поточного контролю.

Якщо студент за підсумком відпрацювань не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали), викладач, який веде семінарські заняття і приймав відпрацювання, звертається до декана юридичного факультету з поданням в якому фіксує невиконанням студентом індивідуального навчального плану.

За результатами складання підсумкової форми контролю (заліку/іспиту) студент може отримати максимально 60 балів.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну формується шляхом додавання кількості балів, отриманих протягом семестру, та кількості балів, отриманих за підсумковою формою контролю (залік/іспит) і така сума балів не може бути меншою за 60 балів.

6.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

7. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, семінарських занять та самостійної роботи

	Тема	Кількість годин, у тому числі		
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота студентів
Змістовний модуль 1.				
1	Предмет і методи дослідження економічної теорії	2	2	5
2	Економічні потреби суспільства. Економічні інтереси			6
3	Економічна система суспільства. Відносини власності	2	2	5
4	Закономірності та особливості розвитку перехідних економік	2	2	5
5	Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція	2	2	5
6	Теорія грошей і грошового обігу	2	2	5
7	Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура	2	2	5
8	Попит і пропозиція. Теорія ринкової рівноваги	2	2	5
Модульна контрольна робота				
Змістовний модуль 2.				
9	Конкуренція і монополія в ринковій економіці	2	2	5
10	Підприємництво у ринковій економіці	2	2	5
11	Капітал підприємництва. Витрати виробництва	2	2	5
12	Доходи, їх джерела та розподіл	2	2	5
13	Економіка невизначеності, ризику і страхування	2	2	5
14	Суспільне відтворення й циклічні коливання в економіці			5
15	Фінансова система	2	2	5
16	Кредитна система	2	2	5
17	Теоретичні аспекти ринкової економіки України	2	2	5
Модульна контрольна робота				
Всього :		30	30	86

Загальний обсяг 150 год., в тому числі:

Лекцій – **30 год.**

Семінари – **30 год.**

Консультації – **4 год.**

Самостійна робота – **86 год.**

8. Рекомендовані джерела:

Основна література:

1. Економічна теорія : навч. посіб. / Г. І. Скорик, В. В. Барінов, М. Б. Швецова ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". — Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. — 185 с.
2. Економічна теорія : навч. метод. комплекс для студентів неекон. спец. / П'ясецька-Устич С. В., Герзанич В. М. ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", Ін-т економіки та міжнар. відносин, Каф. екон. теорії. — Ужгород : Ліра, 2014. — 122 с.
3. Башнянин Г.І., Лазур П.Ю., Медведев В.С. Політична економія. — К.: Ніка-Центр: Ельга, 2000.
4. Економічна теорія : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / О. М. Стрішенець, В. І. Ліщук, Л. В. Єлісеєва ; М-во освіти і науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. — Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Л. Українки, 2014. — 236,
5. Економічна теорія в умовах глобалізації економіки : тези доп. і виступів VI Всеукр. наук.-практ. конф. студ. і молодих вчених (19 – 20 берез. 2014 р.) / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т, Облік.-фін. ф-т, Каф. "Економічна теорія", Молодіж. центр наук. дослідж. ; [заг. ред. Дмитриченко Л. І.]. — Донецьк : Юго-Восток, 2014. — 138 с.
6. Дмитриченко Л.И. Государственное регулирование экономики: методология и теория. — Донецк. — УкрНТЕК, 2001. — 329 с.
7. Задоя АА., Петруня Ю.Э. Основы экономики: Учеб. пособие. — М.: Рыбари, 2000. — 479 с.
8. Злупко С.М. Економічна думка України (від давнини до сучасності). — Львів, 2000.
9. Лановик Б.Д., Матисякевич З.М., Матейко Р.М. Економічна історія України і світу: Підручник / За ред. Б.Д. Лановика. — 4-те вид., випр. і дон. — К.: Вікар, 2001. — 477 с.
10. Мочерний С.В. Економічна теорія. — К.: Академія, 2002.
11. Ніколенко Ю.В. Основы економічної теорії: Підручник. — 3-те вид. — К.: ЦУЛ, 2003.
12. Основы економічної теорії: Підручник / За ред. академіка НАН України А.А. Чухна. — К.: Вища шк., 2001.
13. Основы економічної теорії: політекономічний аспект / За ред. Г.Н. Климка. — К.: Вища шк.: Т-во "Знання", КОО, 2004.
14. Політична економія: Навч. посіб. / За ред. П.Д. Тарасенка. — Донецьк: ДонНТУ, 2002. — 364 с.

Додаткова література:

1. Бажал Ю.М., Александрова В.П., Данько М.С., Яковлев ВА., Щедрина Т.І. Інноваційні фактори економічного зростання: Наук. доповідь / НАН України; Ін-т екон. гнозування. — К., 1999.
2. Безчасний Л.К., Мельник В.П., Білоцерківець О.П., Шовкун І А., Онишко С.В. Інноваційна складова економічного розвитку / НАН України; Ін-т економіки / Відп. ред. Л.К. Безчасний — К., 2000. — 262 с.
3. Гальчинський А. Теорія грошей: Навч.-метод. посіб. — К.: Основи, 2001.
4. Гальчинський А.С., Геєць В.М., Семиноженко В.П. Україна: наука та інноваційний розвиток. — К., 1997.
5. Злупко С. Персоналії і теорія української економічної думки. — Л.: Євросвіт, 2002.
6. Лагутін В. Д. Гроші та грошовий обіг: Навч. посіб. — Т-во "Знання", КОО, 1998.

7. Лукінов /., Герасимчук М., Коломийцев В., Пасхавер Б., Бажал Ю. Концепція інвестиційної політики України / НАН України; Ін-т економіки. — К., 1997.
8. Нуреев Р.М. Деньги, банки и денежно-кредитная политика: Учеб. пособие. — М.: Финстатинформ, 1995.
9. Перехідна українська економіка: стан і перспективи. — К.: Академія, 1996.
10. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов. — М., 1991.
11. Тарасевич В.Н. Экономические парадигмы и парадигмальные теории. — Д.: Січ, 1995. — 345 с.
12. Хейне П. Экономический образ мышления. — М.: Новости, 1991.
13. Чухно А. Проблеми теорії перехідного періоду від командної до ринкової економіки // Економіка України. — 1996. — № 3, 4.
14. Чухно А.А. Розвиток теорії грошей та практики регулювання грошового обігу: Спецкурс / Київський ун-т ім. Т.Шевченка. — К., 1994. — 116с.